

बजेट, नीति तथा कार्यक्रम (आ.व. २०८२/०८३)

नवराजपुर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
नवराजपुर, सिराहा
मधेश प्रदेश

प्रमुख अतिथि श्री राज लाल यादव ज्यु (भु.पु.मन्त्री, नेपाल सरकार)
उपस्थिति सम्पूर्ण विशिष्ट अतिथि ज्यूहरु
उपस्थिति अतिथि ज्यूहरु
उपस्थित विभिन्न राजनीतिक दलका पार्टी प्रतिनिधि ज्यूहरु,
गाउँ सभासदस्य ज्यूहरु,
नागरिक समाज लगायत सम्पूर्ण संघ संस्थाको प्रमुख ज्यु तथा वृद्धिजीवी वर्ग,
उपस्थित विभिन्न सुरक्षा निकायका प्रमुख तथा सुरक्षाकर्मी साथीहरु,
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, प्र.अ., शिक्षक तथा सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरु,
पत्रकार ज्यूहरु तथा उपस्थित महिला एवं सज्जन वृन्दमा नमस्कार तथा हार्दिक अभिवादन।

सभाध्यक्ष महोदय,

१. नेपाली जनताको लामो समय देखिको संघर्ष चाहना अनुरूप सङ्घीय लोकतान्त्रिक राज्य प्रणालीको स्थापना भएको छ। यसर्थ सर्वप्रथम सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गर्न प्राण आहुतिगर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदप्रतिभावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु। गाउँ निर्माणमा तल्लीन नराजपुर गाउँपालिका क्षेत्रका विशिष्ट महानुभावहरु, सङ्घर्ष र त्यागमा समर्पित अभियन्ताहरु तथा आम गाउँबासीहरुमा हार्दिक सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु। त्यसैगरी नवराजपुर गाउँपालिकाको तीव्र विकास र समृद्धिको कार्यदिशा अधि बढाउँदै गएको समस्त नागरिकको सुखी जीवन निर्माणको लागि हामीलाई यो महत्वपूर्ण जिम्मेवारी र कार्यभार दिनुहुने सबै गाउँबासी, शुभेच्छुक र सरोकारवाला सम्पूर्ण प्रतिहारदिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु।

२. नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको तीनतहको सरकारलाई व्यवहारमा उतार्न मार्ग प्रशस्त गरेको छ। नवराजपुर गाउँबासीका लागि केही राम्रा तथा विकास निर्माणका कामहरु गरौ भन्ने भावना हामी सबैमा भएकोले यस आर्थिक वर्षमा केहि राम्रा तथा विकास निर्माणका कामहरु हामी गछौं भनि विश्वास दिलाउन चाहन्छु।

३. साविकका ३ वटा गा.वि.स.हरु भगवतीपुर तामासुईया, मझौरा र नवराजपुरलाई ५ वटा वडा कायम गरि स्थापित नवराजपुर गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल ३२.१८ वर्ग कि.मि रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्यांक अनुसार नवराजपुर गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या २०,७८८ रहेको छ। सोमध्ये पुरुषको संख्या १०,१८९ र महिलाको संख्या १०,५९९ रहेको छ। हुलाकी राजमार्ग संग जोडिएको यस गाउँपालिकाको पूर्वमा भगवानपुर गाउँपालिका पश्चिममा वरियारपट्टी गाउँपालिका दक्षिणी सिमानामा भारतको बिहार राज्य पर्दछ भने उत्तर तर्फ सखुवाननकारकट्टी गाउँपालिका र लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका रहेको छ। नवराजपुर गाउँपालिका हजारौ माताको प्रतिष्ठ झल्काउँदै सम्पूर्ण गाउँबासीमा मेलमिलाप र सहयोगी भावनाले ओतप्रोत हुदै विकास क्रममा आफूलाई हालको रूपमा परिवर्तन गर्न निरन्तर अग्रसर छ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमाणिकरण

शिव उपाध्याय

४. रणनीतिक हिसाबले महत्वपूर्ण एवम् आर्थिक तथा सामाजिक विकासको प्रमुख सम्भावनाहरू बोकेको नवराजपुर गाउँपालिकामा यो गाउँसभा संचालन भईरहेको छ । यस अर्थमा यो गाउँसभा उपेक्षित रहेको छ । यस गाउँपालिका क्षेत्रमा बढ्दै गएको अव्यवस्थित बसोबासले सडक, खानेपानी, विद्युत, शिक्षा, स्वास्थ्य जस्ता गरी आधारभूत सेवा सुविधाको मागमा थप दबाव पर्ने गरेको र यसलाई सम्बोधन गर्ने सन्दर्भमा उत्पादनमुलक उद्योगहरूका साथै सेवामुलक उद्योगहरूको द्रुत विकासको लागि नीतिगत सुधार, सम्पूर्ण व्यवस्थापकीय क्षमता विकास, विकास साझेदारहरूको पहिचान र उपयोग जस्ता विषयहरूमा परम्परागत ढंगबाट मात्र नभई दीर्घकालिन एवं राजनीतिक दृष्टिकोणबाट सोच र सोहि अनुसार अल्पकालिन, मध्यकालिन र दीर्घकालिन योजना सहित क्रमशः अगाडी बढनु पर्ने बेला आइसकेको तथ्य पनि यस गरिमामय सभामा नवराजपुर गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ को १७ औं वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउँदा आफुलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु। वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा गाउँपालिकालाई विभिन्न सुझाव दिनु हुने सम्पूर्ण गाउँ सभा सदस्य ज्युहरु, कर्मचारीवर्ग, आम जन समुदाय लगायत सम्पूर्णमा हार्दिक आभार सहित म लगायत नवराजपुरगाउँपालिकाको तर्फबाट धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

सुन्दर, समुन्नत र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प, समस्त गाउँपालिका वासीको समृद्धिको चाहना र हामीले निर्वाचन का क्रममा हाम्रा मतदाताहरु प्रति अभिव्यक्त गरेका प्रतिज्ञाहरु पुरा गर्ने दिशामा हामीले अगामी आ.व. २०८२।०८३ को नीति तथा कार्यक्रमलाई अभिमुख गरेका छौं । यसका लागि दीगो विकासको राष्ट्रिय लक्ष्यहरूको स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण सहित स्थानीय श्रोतको पहिचान र परिचालन गरी समावेशी, जलवायु, उत्थानशील तथा दिगो स्थानीय आर्थिक विकास मार्फत समृद्ध गाउँपालिका र जनताको लक्ष्य हासील गर्न सार्वजनिक, निजीक्षेत्र र समुदायिक साझेदारीमा विकास गरिनेछ ।

- यस नीति तथा कार्यक्रमले मानवीय क्षमता बिकास, महिला शसक्तिकरण, लैंगिक समानता, कृषिमा आत्म निर्भरता, पूर्वाधार निर्माण, सामाजिक सुरक्षामा सहज पहुँच, संचार तथा प्रविधि, उद्यमशीलता र रोजगारी अभिवृद्धि, गरिबी न्यूनीकरण, दिगो बिकास तथा पर्यावरण संरक्षण र सुशासनको प्रत्याभूतिलाई प्राथमिकतामा राखेको छ ।
- नवराजपुर गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवनको अपेक्षित संरचना निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ र उक्त कार्य सम्पादनार्थ संघीय सरकारसँग अनुदान प्राप्तिको लागि सघन रुपमा गृहकार्य गरी समन्वय गरिनेछ ।
- यस नवराजपुर गाउँपालिका अन्तर्गतका विभिन्न विषयगत क्षेत्रको विकासका लागि तपसिल अनुसार प्रतिबद्ध रही कार्यसम्पादन गरिनेछ।

सभाध्यक्ष महोदय,

आगामी आ.व. २०८२/८३ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधारहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

१. नेपालको संविधान-२०७२
२. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४,
३. अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४.
४. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन २०७४, तथा नियमावली २०७६
५. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह समन्वय तथा अन्तर सम्बन्ध ऐन २०७७
६. राष्ट्रिय, प्रदेश र स्थानीय नीति, आवधिक योजनाहरु सोच र लक्ष्य,
७. दिगो विकासका लक्ष्य,

(Signature)

प्रमुख प्रमुखीय अधिकृत

प्रमाणितरण

(Signature)

नवराजपुर गाउँपालिका
गा. प्र. अध्यक्ष

८. नवराजपुरगाउँपालिकाको कानूनहरु लगायत प्रचलित कानूनी व्यवस्था,
९. श्रोत तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको कूल बजेट सीमा तथा विषयगत सीमा निर्धारण
१०. राजश्वपरामर्श समितिको प्रतिवेदन ।
११. नवराजपुर गाउँपालिकाका गतबिगत आर्थिक वर्षहरुको अनुभव सिकाई, तथा वस्तुस्थिति ।

सभाध्यक्ष महोदय,

❖ अब म आ.व. २०८२/०८३ को नीति, कार्यक्रम र बजेटले लिएको उद्देश्य प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

क.गाउँपालिकामा कृषिजन्य तथा पर्यटकीय क्षेत्रलाई सुदृढ तथा व्यवस्थित गरी आर्थिक क्रियाकलाप विस्तार गर्ने ।

ख.उपलब्ध स्रोत साधनको परिचालन गरी आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने ।

ग.गाउँबासीमास्थानीय सरकार भएको अनुभूति दिलाउने ।

घ.गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवामा आम नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने ।

ङ.समतमूलक र समृद्ध गाउँको निर्माण गर्ने ।

च.दीगो विकासको मर्म अनुरूप भौतिक पूर्वाधारको विकास गर्ने ।

❖ त्यसैगरी यी उद्देश्य हासिल गर्न देहाय बमोजिमको प्राथमिकताहरुनिर्धारण गरिएका छन् ।

१.गाउँपालिकाकोलागीप्रशासकीय भवनको निर्माण ।

२.ढलान सडक निर्माण ।

३.कृषि विद्युतीकरण कार्य ।

४.सौर्य बत्ती जडान कार्य ।

५.शहरी पूर्वाधारको निर्माण ।

६.गाउँगाउँमा सडक संजालको निर्माण तथा विस्तार ।

७.स्वस्थ र दक्ष जनशक्तिको निर्माण ।

८.सुरक्षित प्रसुती सेवा ।

९.कृषि र पशुपालनको क्षेत्रमा सुधार ।

१०.पर्यटन पूर्वाधारमा विकास र प्रवर्द्धन ।

११.सार्वजनिक/ऐलानी जग्गाको संरक्षण, संवर्द्धन र उपयोग ।

१२.दीर्घकालीन फोहर मैला व्यवस्थापन र वातावरण संरक्षण ।

१३.बजार अनुगमन र नियमन ।

(Signature)

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमाणितकरण

(Signature)

१४. लक्षित वर्गको सशक्तिकरण ।

१५. सुशासन, पारदर्शिता र सेवा प्रवाहमा सुधार ।

१६. गाउँपालिकाको लागी चाहिने आवश्यक ऐन, नियम, कानून र कार्यावधि निर्माण गरिने छ ।

स्वास्थ्य

१. सुनौला हजार दिन कार्यक्रमको प्रभावकारी संचालनका लागि संचालित प्रसुती केन्द्रको स्तरोन्ती सहित थप प्रसुती केन्द्रहरू विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
२. नवराजपुर गाउँपालिका एवं सरोकारवालाहरू सँगको समन्वय र साझेदारीमा “पूर्ण सुरक्षित मातृत्व गाउँपालिका”, “पूर्ण खोप युक्त गाउँपालिका” र “कुपोषण मुक्त गाउँपालिका” घोषणा कार्यक्रमलाई अगाडी बढाइनेछ ।
३. नसर्ने प्राणघातक तथा जटिल रोगको उपचारमा पहुँच पु-याउन “स्वास्थ्य सुधार योजना” को रूपमा सरोकारवालाहरू सँग समन्वय र सहकार्यमा सुधार गरि नीतिगत कार्यक्रम तथा सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
४. समुदाय स्तरमा घरदैलो कार्यक्रम संचालन गरि जेष्ठ नागरिकहरूको स्वास्थ्यप्रति अति संवेदनशिल रही जेष्ठ नागरिक सँगको घरभेट कार्यक्रम संचालनका लागि आवश्यक व्यवस्था अवलम्बन गरिनेछ ।
५. नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र द्वारा प्रवाहित सेवा अनुकूलका स्थानीय जडिबुटी, योग शिविर आयुर्वेद युक्त औषधि निःशुल्क रूपमा उपलब्ध गराउनको साथै उक्त आरोग्य केन्द्रको संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
६. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रोत्साहन सहितको मासिक यातायात खर्च प्रदान गर्दै आएको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७. बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य प्रति अति संवेदनशिल रही समुदाय स्तरीय एकीकृत बालरोग व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई गम्भिरताका साथ प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।
८. नवराजपुर प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा संचालित स्वास्थ्य प्रयोगशालाको स्तरोन्ती र सेवा प्रवाह लाई सुदृढीकरण गरिनेछ ।
९. प्रसुती सेवा केन्द्रमा २४ औ घण्टा काम गर्ने नर्सिङ्ग कर्मचारीहरूलाई रात्री खाजा वापतको रकम तथा सार्वजनिक विदाको दिन काम गरेवापत पाउदै आएको सेवा सुविधालाई निरन्तरता गरिनेछ ।
१०. यस गाउँपालिकाको आँखा रोगीहरूका लागि आँखा परिक्षण तथा उपचार सेवा उपलब्ध गराउन सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय गरि सेवा संचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
११. चुरोट, विडी, जाड रक्सी, पान, गुटखा लगायतका नशालु एवं सुर्तिजन्य पदार्थको सेवनमा कमी ल्याउन जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
१२. नवराजपुर गाउँपालिकामा भएगरेका मेला महोत्सव समारोहहरूमा जनताको स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गर्दै स्थानिय स्वास्थ्य शिविरको व्यवस्था गरिनेछ ।
१३. नवराजपुर गाउँपालिकाको बासिन्दाको लागी रेडक्रस मार्फत निशुल्क रगत उपलब्धता कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिएको छ ।
१४. नवराजपुर गाउँपालिकाको बासिन्दाको लागी स्वास्थ्य शिविर मार्फत निशुल्क जाँच तथा औषधी उपलब्धता कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिएको छ ।

१५. नवराजपुर गाउँपालिका भरीमा संचालित मुत्केरी संग उपाध्यक्ष कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिएको छ ।
१६. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र लाई स्तरउन्नतीको लागी आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१७. सर्प दंश उपचार केन्द्र लाई स्तरउन्नती गरिनेछ ।
१८. गाउँपर कित्ति संचालन लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१९. आर्थिक रुपमा अति विपन्न गाउँपालिका बासीहरुलाई स्वास्थ्य जाँच र उपचारका लागी अस्पताल ल्याउन तथा लैजान निशुल्क एम्बुलेन्स सेवाको प्रबन्ध लाई निरन्तरता दिएको छ ।
२०. यस गाउँपालिकामा १० बेडको अस्पताल निर्माण तथा संचालनका लागी संघ सरकार संग आवश्यक पहल गरिनेछ ।

कृषि तथा पशु पंक्षी

२१. रसायनिक विषादीहरुको प्रयोग लाई निरुत्साहित गरिदै जैविक एवम् बनस्पति जन्य विषादीको प्रयोगमा अभिवृद्धि गर्दै जाने किसिमका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
२२. प्रारङ्गिक मल, हरियो मल लगायत जैविक मलको प्रयोगमा अभिवृद्धि ल्याई जैविक खेती तर्फ उन्मुख गर्दै लगिनेछ ।
२३. कृषि औजार उपकरणहरुको प्रयोगमा वृद्धि हुने गरी कृषिमा आधुनिकरण गरी उत्पादन लागत घटाउने र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने रणनीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२४. रोजगारीको शिलशिलामा दिनानुदिन विदेशिने युवा जनशक्तिहरु लाई गाउँभित्रै रोजगारी सिर्जनाका लागि वेमौसमी एवम् उन्नत जातका तरकारी एवम् फलफूल खेती तर्फ उन्मुख गराउन आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
२५. आँप, कटहर, जामुन लगायत अन्य जातका काठ पैदावारहरु वृक्षारोपण गरी वन विकासको माध्यबाट वातावरणिय संतुलन कायम गरी फलफूलको उत्पादन र काठ जन्य उद्योग व्यवसायहरु लाई प्रोत्साहन गरिदै लगिनेछ ।
२६. भू-वर्गिकरण कार्यलाई व्यवस्थित तुल्याई अनियन्त्रित वस्ती विकास लाई निरुत्साहित गरी व्यवस्थित वजारीकरण र कृषि औद्योगिकरण कार्यमा सहजताका लागि आवश्यक निति अविलम्बन गरिनेछ ।
२७. उत्पादकत्व वृद्धिका लागि माटो परिक्षण गर्ने कार्यका लागि आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२८. कृषि क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धिका लागि निर्वाहमुखी खेती प्रणालीलाई निरुत्साहित गरि व्यवसायीक खेती प्रणालीमा रुपान्तरण गरिनेछ । किसानलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने गरी समयमै मल उन्नत बीउ बिजन प्राविधिक सेवा तथा अन्य आवश्यक सामग्रीहरु उपलब्धताको सुनिश्चितता गर्नुको साथै उत्पादनको आधारमा अनुदान सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।
२९. सिचाई विना कृषिमा अगाडी बढ्न असम्भव छ । त्यसैले पालिका क्षेत्र भित्रमा सिचाईका कार्यक्रमलाई सुदृढीकरण गरि स्तरानेन्ती गरिदै किसानको प्रत्येक खेतमा सुलभ सिचाई को लागि आवश्यक नीति तथा मापदण्ड तैयार गरि कार्यन्वयन गरिनेछ ।
३०. नेपाल सरकारको नीति अनुरूप नवराजपुर गा.पा. लाई दुग्ध, फूल, मासु र माछामा आत्मनिर्भर गराउन अनुदानमा आधारित कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३१. एक बडा एक उत्पादन कार्यक्रमलाई प्रथमिकताका साथ लागु गरिनेछ ।
३२. संघीय सरकार द्वारा प्राप्त हुने सम्पुरक अनुदान कार्यक्रमबाट कृषि सिचाईको लागि धीप ट्युबेल बडान गरिनेछ ।

३३. यस पालिकाभित्रका सम्पूर्ण कृषि तथा पशुपन्जी सम्बन्धि व्यवसायीको तथ्यांक संकलन गरि अनुसन्धानका लागि प्रयोग गर्न सकिने गरी व्यवस्था गरिनेछ।

शिक्षा युवा तथा खेलकुद

३४. सबैको लागि शिक्षा सधैंको लागि शिक्षा भन्ने अभिप्रायले विद्यालय भर्ना दर रात प्रतिशत पुर्याउन आवश्यक विधि अविलम्बन गरिनेछ।
३५. विद्यालय भर्ना नभएका, विद्यालय जाने उमेर समूहका बालबालिकाहरूको पहिचान गरी विद्यालय भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाइनेछ।
३६. धार्मिक विद्यालय एवम् भद्रसा लगायतका शैक्षिक संस्थाहरूलाई गाउँपालिका द्वारा स्वीकृत पाठ्यक्रम अनुसार पठनपाठन गर्ने प्रवन्ध मिलाइनेछ।
३७. औपचारिक शिक्षा बाट वंचित विद्यालय उमेर समूह बाहिरका गाउँपालिकावासीहरूको लागि आवश्यक अनौपचारिक शिक्षाको प्रवन्ध मिलाइनेछ।
३८. विद्यालय भर्ना भएका विद्यार्थीहरूको विद्यालय छाड्ने दर शुन्यमा पुर्याउने आवश्यक रणनीति अविलम्बन गरिनेछ।
३९. समतामूलक समावेशी सिद्धान्तको अविलम्बन गरी धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक एवम् आर्थिक रूपले पिछडिएका वर्ग समुदायको विद्यार्थीहरूको लागि आवश्यक छात्रवृत्ति सहित विद्यालय जाने वातावरण सृजना गरिनेछ।
४०. शिक्षण सिकाइ कार्यलाई प्रभावकारी एवम् समयानुकूल बनाउन शिक्षकहरूका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ।
४१. शिक्षालाई समय सापेक्ष उत्पादन सँग आवद्ध हुने किसिमको प्राविधि मैत्री बनाउन प्रयत्न गरिनेछ र भौतिक पूर्वाधारको विकास लाई निरन्तरता दिइनेछ।
४२. विद्यार्थी एवम् बालबालिकाहरूको शारीरिक एवम् मासिक विकासमा संतुलनका लागि शारिरिक व्यायाम, योग, प्रणायाम, खेलकुद, हाजरी जवाफ, शैक्षिक भ्रमण, वक्तृत्वकला लगायतका अतिरिक्त कृयाकलापहरू संचालन गर्न आवश्यक प्रवन्ध मिलाइनेछ।
४३. शिक्षण सिकाइ उपलब्धीको मापदण्ड अनुरूप उत्कृष्ट शिक्षक छनौट गरी उत्कृष्ट शिक्षक पुरस्कार बाट सम्मानित गरिने निति अविलम्बन गरिनेछ।
४४. दिगो शान्ति सु-व्यवस्था सहित समाजिक सहिष्णुताका लागि नैतिक एवं चारित्रिक रूपले भरीपूर्ण समाजिक भावनाबाट प्रेरित नागरिक निर्माणका लागि विद्यालय पढ्ने बालबालिकाहरूका लाई रेडक्रस, स्काउट जस्ता समाजिक संस्थाहरूसँग आवद्ध गर्ने पहल गरिनेछ।
४५. शिक्षण सिकाइ कार्य लाई धप प्रभावकारी एवं समयानुकूल बनाउन शिक्षकहरू, वि.व्य.स.र अभिभावकको लागी क्षमता अभिवृद्धि तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ।
४६. प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयलाई प्राविधिमैत्री बनाउदै लगिदै जानेछ।
४७. आगामी शैक्षिक सत्रबाट प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयमा अंग्रेजी माध्यमबाट पठन पाठन सुचारु गरिनेछ।
४८. पालिका स्तरमा उत्कृष्ट गरेकोलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

[Signature]

प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

प्रशासिकरण

[Signature]

भाषा तथा संस्कृति

४९. संस्कृति संरक्षण, प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न जातजातीको भाषा भाषीहरूको कला र संस्कृति प्रवर्द्धन गर्नका लागि बजेट व्यवस्था गरिनेछ।
५०. मिथिलाका परम्परागत नाच कला लोप हुँदै गएका झिझिया लगायत अन्य संस्कृतिहरूलाई बढावा तथा लोप हुन बाट जोगाउनको लागि संचालित कार्यक्रमहरूको निरन्तरता दिइनेछ।
५१. लोप हुँदै गइ रहेको स्थानीय लोक बाजा ढोल पिपही(सहनाई) लाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरिनेछ।
५२. मिथिलाको सभ्यतालाई जोगाउने उद्देश्य साथ यस पालिकाको एउटा सानो प्रयास अन्तर्गत मिथिला पेंटिग, हस्तकला पर्वधन, पाग निर्माण, तथा अन्य व्यवसायिक तालिम तथा स-साना घरेलु उद्योग उत्पादन कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याइनेछ।
५३. स्थानीय चाँड पर्व मनाउनको लागि स्थानीय टोल सुधार समिति मार्फत वस्तुगत सहयोग गरिनेछ।

खानेपानी तथा सरसफाई

५४. संघ तथा प्रदेश सरकारको नीति अनुसरण गर्दै यस पालिकाले प्रत्येक नागरिकलाई सरसफाईमा पहुँच पुर्याउनको लागि गत विगत देखि गर्दै आएका एक घर एक चर्पी, एक घर एक खानेपानी सार्वजनिक स्थानहरूमा शौचालय तथा खानेपानी जडान कार्यलाई अगामी आ.व. मा समेत प्राथमिकताका साथ निरन्तरता दिइ तपसिलका उल्लेखित क्रियाकलापहरू संचालन गरिनेछ।

तपसिल

- यस अघि निर्माण भएका खानेपानी परियोजनाहरूको लेखाजोखा अध्ययन गरि पुराना जडान भएका हैण्ड पाइपहरूको अभिलेख सहित पालिकाको जनताको शुद्ध खानेपानी मौलिक अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न संघ र प्रदेश सरकार सँग समन्वय गरि अति विपन्न तथा पिछिडिएको जातजातीहरूको लागि निःशुल्क खानेपानी पाइप वितरण तथा जडान कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ
 - वडा नं. १ देखि ५ सम्म आवश्यकता अनुसार सार्वजनिक शौचालय तथा गिरिव विपन्न वर्गका व्यक्तिहरूलाई शौचालय निर्माण सामग्री उपलब्ध गराइनेछ।
५५. संघीय सरकार द्वारा प्राप्त विशेष अनुदानबाट स्वच्छ एवं सुरक्षित खानेपानी आपूर्ति गर्ने उद्देश्यले खानेपानी ट्याङ्की निर्माण गरिनेछ।
५६. पालिका भित्रका परम्परागत इनार, कुवाहरूको खोज उद्धार गरी अतिक्रमण मुक्त गराइ जिर्णोधार गरी संरक्षण गरिनेछ।

लैंगिक समानता तथा समावेशिकरण

५७. अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई सहज रूपमा अपांगता परिचय पत्र उपलब्ध गराउने उद्देश्यले शिविर संचालन गरिनेछ।
५८. यस पालिका अन्तर्गतका अपांगता भएका विधार्थीहरूलाई विद्यालयमा पहुँचको लागि विद्यालय पूर्वाधारहरूमा खाम्पको व्यवस्था गरिनेछ।
५९. सरकारको नीति अनुसरण गर्दै यस पालिकाले लैंगिक विभेद मुक्त समाज, सम्मान पहुँचको वातावरण समावेशिताको सिद्धान्त आवलम्बन गरिने क्रियाकलापहरू संचालन गरिनेछ।
- नेपाल सरकारको नीति अनुसरण गर्दै यस पालिकाले लैंगिक विभेद मुक्त समाज, सम्मान पहुँचको वातावरण समावेशिताको सिद्धान्त आवलम्बन गरिने क्रियाकलापहरू संचालन गरिनेछ।

- महिला र पुरुषको समान काम तथा सहभागिता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
- गरिब तथा विपन्न दलित, आदिवासी, जनजाती, एकल महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, अल्पसंख्यक समुदाय बमिबलिकरण तथा बलिकरणमा परेका समुदाय महिला तथा कलशरीको सशक्तिकरण, क्षमता बलिकरण, आय आर्जन गर्ने गरि आर्थिक समाजीक विकासको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

समाजिक सुरक्षा तथा पंजिकरण

६०. लाभग्राहीहरूको बैंक खातालाई अनिवार्य गरि वृद्ध, वृद्धा एकल महिला, तथा अपाङ्ग नागरिक लगायत सम्पूर्ण लाभग्राही लाई समाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक मार्फत व्यक्तिको खातामा सिधै EFT माध्यबाट पठाउने व्यवस्था लाई निरन्तरता दिइनेछ अति अशक्त व्यक्तिको लागि बैंक सँग समन्वय गरि विशेष सेवाको व्यवस्था गरिनेछ।
६१. यस पालिकाबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता खाने सम्पूर्ण लाभग्राहीहरूलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र अनिवार्य गरिएकोले अगामी आ.व. २०८२/०८३ अर्थात २०८२/०४/०१ गते देखि Biometric Verification का माध्यबाट नवीकरण तथा नयाँ दर्ता गर्न शिविर संचालन गरिनेछ।
६२. जातीय छुवाछुत र सामाजिक कुरिती, रुढीबादी अन्ध विश्वासको अन्त गर्न सांस्कृतिक सुधार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ
६३. वृद्धा, अशक्त तथा एकल व्यक्तिका लागि आश्रमको व्यवस्था मिलाउन संघ तथा प्रदेश सरकारसँग आवश्यक पहल गरिनेछ।
६४. गाउँपालिकामा बैंकिंग प्रणालीमा सहज पहुँच अभिवृद्धिको लागि थप क देखि ग वर्गको बैंक तथा वित्तिय संस्थालाई इजाजत दिने व्यवस्था यसै वर्ष मिलाइनेछ।
६५. सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेको लाभग्राहीहरूलाई लामखुटे टोकाई वाट लामे रोग बाट बच्नको लागि मेडिकेटेड लामखुटे झुल बितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
६६. घटना दर्ता लाई १०० प्रतिशत पुर्याउने लक्ष्य सहित कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।
६७. पंजिकरण शाखामा कार्यरत एम.आई.एस.अप्रेटर तथा सहायक पदमा कार्यरत कर्मचारीको ६ महिनाको तलब भत्ताको व्यवस्थापन गाउँपालिका बाट गरिनेछ।

श्रम, रोजगार तथा उधम विकास

६८. रोजगारीमा थप क्षेत्रहरूको पहिचान गरि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप उपलब्धी मुलक बनाउन आवश्यक निर्माण सामग्रीहरू एवं उपकरणहरू उपलब्ध गराइनेछ।
६९. वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका तथा बेरोजगार व्यक्तिहरूको तथ्याङ्कसङ्कलन गरि उनीहरूलाई स्वरोजगार मुलक तालिम र सिपको परिक्षण गरि स्वरोजगार तर्फ उन्मुख गराइने छ।
७०. रोजगार सेवा केन्द्रबाट बेरोजगार व्यक्तिहरूको तथ्यांक संकलन तथा अभिलेखिकरण गरि न्यूनतम १०० दिनको रोजगारी सृजनाको सुनिश्चिता गरिने छ।
७१. यस पालिकाको बेरोजगारी समस्यालाई मध्यनजर गर्दै आन्तरिक रोजगारी सृजनाको लागि पञ्चार्थिब स्थानीय रोजगार रणनीति तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।

मुख्य प्रमुख अधिकारी

प्रशासिक

७२. रोजगारी सृजनाको लागि स्थानीय स्तरमा रोजगारीको सम्भावना अध्ययन गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
७३. स्वरोजगारलाई प्रवर्धन गर्न लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मार्फत शिप विकास तालिम संचालन गरिनेछ ।
७४. वैदेशिक रोजगारी लाई थप सुदृढीकरण गर्दै SAMI कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
७५. बाल श्रम मुक्त स्थानीय तह घोषणा गर्न उपयुक्त कार्यक्रमहरू गरिनेछ ।

७६. रोजगार सेवा केन्द्रमा कार्यरत प्रविधिक सहायक तथा रोजगार सहायक पदमा कार्यरत कर्मचारीको तलबभत्ताको व्यवस्थापन गाउँपालिका बाट गरिनेछ ।

पर्यटन क्षेत्रको पूर्वाधार विकास तथा प्रवर्धन

७७. यस पालिका भित्र रहेका सार्वजनिक पोखरी, मठ मन्दिरहरूको सौन्दर्यीकरण तथा उद्यान स्थापना गरिनेछ ।
७८. यस नवराजपुर गाउँपालिका अन्तर्गत मन्दिर क्षेत्र विकास कार्यक्रम संचालन अन्तर्गत पूर्वाधार विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७९. स्थानीय महत्वका चाँड पर्व इदउलफितर , मोहमद डे,तजिया ,सब-ए .वारत ,सोवरात ,दर्श , तिहार ,छठ लगायतका चाँडपर्वहरू मनाउनको लागि आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ ।
८०. आवश्यक पूर्वाधार विकास निर्माण कार्यलाई आगामी आ.व. मा निरन्तरता दिइनेछ ।
८१. यस गा.पा.अन्तर्गतका मठ मन्दिर,शिवालय, मस्जिद ,मदर्शा तथा धार्मिक संस्कृतिक संस्थाहरूको चल अचल सम्पत्तिको अभिलेखीकरण गरि स्थानीय सरकारको दायरामा ल्याइनेछ ।

पूर्वाधार विकास

८२. नवराजपुर गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण वस्ती स्थित बाटो तथा गल्लीहरूको पक्की ढलान कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८३. वडा देखि पालिका जोड्ने सडकहरू लाई स्तरोन्नती तथा ढलान गरिनेछ ।
८४. गाउँपालिका स्तरीय वडा नं. १ देखि ५ सम्मको सडक बाटो जोडी रिड रोडको अवधारनालाई प्राथमिकतामा ल्याइने छ ।
८५. प्रत्येक गाउँ टोलको जनसमुदायलाई सडकको पहुँच पुर्याउने गाउँदेखि मुल सडक वा राजमार्ग सम्म सडक स्तरोन्नती पुल पुँसा, हयूम पाईप तथा नयाँ सडक निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८६. यस पालिका भित्र सिंचाईको आधुनिक संरचना तयार गर्ने नीति ल्याइने छ ।
८७. गाउँपालिकाको स्थानीय सडक ,ग्रामिण सडक ,कृषि सडक समबन्धि नीति ,कानुन, मापदण्ड , आ.व. मा बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
८८. गाउँपालिका भित्रका हुलाकी सडकहरूमा सडकको दुवै छेउमा ब्रिक्का रोपन गरिनेछ ।

महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक

८९. महिला हिंसा,महिला सशक्तिकरण, लैंगिक समानता उन्मुलनको लागि जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
९०. विद्यालयमा अध्ययनरत अपांग छात्र छात्राहरूलाई विशेष सुविधा उपलब्ध गराइनेछ ।
९१. पालिका स्तरीय बाल Folder तयार गरिनेछ ।

९२. बालबालिकाहरूको सर्वाङ्गिन विकासका लागि बालमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी नीतिगत कार्यको निती अवलम्बन गरिनेछ ।
९३. जेष्ठ नागरिकहरूका लागि समय-समयमा जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

९४. सार्वजनिक जग्गा, सडक पेटी, सार्वजनिक पोखरी, सामुदायिक विद्यालय, मठमन्दिरहरूको खाति जग्गामा फलफूलको विरुवा वृक्षा रोपन गरि वातावरणीय तथा पर्यावरणीय सुधार गरिनेछ ।
९५. विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना कार्य लाइ निरन्तरता दिइनेछ ।
९६. आगलागी नियन्त्रणका लागि बारुण यन्त्रको व्यवस्था मिलाउन संघ, प्रदेश तथा छिमेकी पालिकासंग समन्वयन गर्ने पहल गरिनेछ ।
९७. हरित स्वास्थ्य संस्था निर्माण कार्यको थालनी गरि पालिका भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा वृक्षारोपण तथा गमला ग्रिन प्लान्ट गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
९८. समृद्धिका लागि वन परियोजना कार्यक्रमलाई प्राथमिकता साथ संचालन गरिनेछ ।
९९. निजी वन प्रवर्धन सार्वजनिक जग्गा वन विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१००. हरित पार्क निर्माण नदीनाला संरक्षण जैविक विविधता संरक्षण कार्य गरिनेछ ।
१०१. वन सम्बन्धि निति निर्माण कार्य गरिनेछ ।

कार्यालय संचालन, सुशासन तथा प्रशासनीक

१०२. स्थानीय सरकार संचालन निर्माण गरी सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त एवम् प्रभावकारी बनाउने निती अवलम्बन गरिनेछ ।
१०३. एकीकृत घुमती सेवा संचालन गरिनेछ ।
१०४. गाउँपालिकाको पहिचान झल्किने गरी लोगो निर्माण तथा पालिको नारा अविलम्ब तयार गरी लागु गरिनेछ ।
१०५. संघ र प्रदेश सरकारको नीति कार्यक्रमलाई अनुसरण गर्दै गाउँपालिका अन्तर्गतका विभिन्न क्षेत्र कार्यालय शाखाहरूको समन्वय सहजिकरण एवं निष्ठापूर्वक कार्य प्रभावकारीताको अपेक्षा लिएको छ ।
१०६. गाउँपालिकाको राजस्व सुधार कार्ययोजना तर्जुमा गरिनेछ । साथै गाउँपालिकामा करको दर निर्धारण गर्दा प्रगतिशिल कर प्रणाली लागू गरिनेछ ।
१०७. पालिकाको राजस्व सुधार तथा वृद्धि गर्न राजस्व सुधार योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०८. नवराजपुर गाउँपालिकाको न्यायिक समितिको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१०९. विषयगत शाखाबाट प्रावाह हुने सेवा प्रभावकारिताको साथै निष्ठा पूर्वक मुस्कान सहितको सेवा प्रावाह हुने अपेक्षा लिएको छ ।
११०. राजस्व संकलन प्रकृत्यालाई सुत्रमा आधारित अनलाइन प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ ।
१११. सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा डिजिटल प्रणाली अवलम्बन गर्दै छिटो छरितो सुलभ तरिका बाट सेवा प्रवाह गरिनेछ ।

भुमि शाखा

१०९. भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या सम्पन्न गरी लक्ष्य प्राप्त गर्नका लागि सामाधान आयोगको कामकाजमा सहजीकरण गरिनेछ ।

अतः यस नीति तथा कार्यक्रममा सहयोग गर्नु भएका सम्पूर्ण बुद्धिजीवी, नागरिक समाज, पत्रकारगण, व्यवसायी, सुरक्षा कर्मी, पार्टी प्रतिनिधि, कर्मचारीहरु लगायतका सम्पूर्णमा हार्दिक धन्यवाद दिदै आगामी आ.व.को अनुमानित बजेट यस प्रकार रहेको छ

आ.व.०८२/०८३ को आय/व्ययको विवरण

अनुमानित बजेट			
आय तर्फ			
<u>संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदानहरु</u>			
समानिकरण अनुदान (२६३३१)		रकम रु	कै.
(क)	न्यूनतम प्राप्त हुने अनुदान	३,२५,००,००० ।	
(ख)	सुत्रमा आधारित अनुदान	४,४२,००,००० ।	
(ग)	कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान	३९,००,००० ।	
जम्मा		८,०६,००,००० ।	
सशर्त अनुदान		रकम रु	
क	चालु (२६३३२)	१२,३५,००,००० ।	
ख	पुँजीगत (२६३३६)	१,५५,००,००० ।	
जम्मा		१३,९०,००,००० ।	
विशेष अनुदान (पुँजीगत)		रकम रु	
क	पुँजीगत प्रकृती (२६३३७)	७२,००,००० ।	
ख	चालु (२६३३)	०० ।	
जम्मा		७२,००,००० ।	
सम्पूरक अनुदान			
क	पुँजी (२६३३४)	७०,००,००० ।	
जम्मा		७०,००,००० ।	
संघीय सरकार (राजस्व बाडफाँड)		रकम रु	
क	राजस्व बाडफाँड	७,७६,०८,६८१ ।	
जम्मा		७,७६,०८,६८१ ।	

प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदानहरू		
समानिकरण अनुदान	५३,९६,०००।	
सम्पुरक अनुदान	२२,००,०००।	
विशेष अनुदान	३०,००,०००।	
सशर्त अनुदान	८०,००,०००।	
राजस्व बाँडफाँड	४३,७०,५२०।	
स्थानीय राजस्व बाँडफाँड		
घर जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	५०,००,०००।	
आन्तरिक स्रोत बाट		
आन्तरिक स्रोत	१,००,००,०००। *	
गा.त.आ.व को बैंक मौज्दात	३,१८,८७,८९७.७१	
कुल जम्मा	३८,१२,६३,०९८.७१	
व्यय तर्फ		
चालु खर्च	२५९५९३०९८.७१	
पूँजीगत खर्च	१२१६७००००.००	
कुल जम्मा	३८,१२,६३,०९८.७१	

सम्मनित अध्यक्ष तथा सभा सदस्य ज्यूहरू,

जनभावनाको कदर गर्दै गाउँपालिकाको विकास र सेवा प्रवाहमा अहोरात्र छटिने जिम्मेवारी र संकल्पका साथ हामी जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरू गाउँपालिकाको अग्रगामी मार्गत बगर्न यस सम्मानित सभामा उपस्थित भएका छौं। यस गहन जिम्मेवारी पूरा गर्न हामी सबैको भूमिका रहन्छ। प्रभावकारी विकास, सेवा प्रवाह र निवर्तनको लागि सबैको सार्वजनिक सकारात्मक र सृजनशील भूमिका अपरिहार्य छ। अगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ का लागि तर्जुमा गरिएका नीति तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनबाट यस गाउँपालिकाको सर्वोद्देश्य विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्नुका साथै नगरपालिका, गाउँपालिका वासीहरूको सुख र समृद्धिको उत्कृष्ट

ईच्छा र चाहानामा टेवा पुग्ने अपेक्षा लिएको छु । यसनीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनमा जनप्रतिनिधी, राजनैतिक दलहरु, नागरिक समाज, बुद्धिजिवी, सहकारी संस्थाहरु, विकास साझेदार, राष्ट्रसेवक कर्मचारी र सञ्चारमाध्यम लगायत सम्पूर्ण नवराजपुर गाउँपालिकावासी नागरिकहरुको साथ र सहयोग रहनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु । भक्त्यवाद ।

३३

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

प्रमाणित र

५७